

ממתק לשבת

פרשת השבוע: כי תשא תשע"ט

חומש: שמות

להחליף מנהיג או להחליף את העם?

נתאר לעצמנו מנהיג אהוב ומוצלח אשר בנה עם, סבל את סבלותיו, ספג בזיונות וכשלונות ומגקיע לשיא, שליחות עלומה בחו"ל ואכן מצליח בשליחותו אך בדכרו חזרה לעמו וארצו מתבשר הוא שהעם בגד בו והחליפו בלא פחות בעל, אמנם מזהב אך עדיין עגל... מה מרגיש מנהיג כזה? בפרשתנו משה רבנו בעלותו לקבל תורה בהר סיני, כאשר נודעה לו הנפילה הגדולה של העם בעשיית העגל, הוא לא מספיק לעכל את גודל האכזבה ומיד מגיעה ההצעה האלוקית: 'ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול'. זו הזדמנות חייד, הזדמנות להפטר מהעם הבוגדני והקשה עורף הזה, 'ואעשה אותך לגוי גדול'. משה רבנו דוחה את ההצעה מיד: 'שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך', בנחישות ובנחרצות מודיע משה לאלוקים: אין על מה לדבר, אין עיסקה, לא מחליפים את העם הזה, משה רבנו מבין מתוך עומק השגתו שיש לעם הזה שליחות של נצח בעולם, העם הזה הולך לקבל תורה אשר יועדה לו עוד טרם היותו לעם, מבין משה שההצעה הזו היא רק נסיון ומבחן למנהיגותו, האם ראוי הוא להמשיך להנהיג את העם? כי מנהיג שירצה להחליף את עם ישראל, פספס ואינו ראוי להנהיגה. משה רבנו מבקש להעמיד את המקום הנכון של עם ישראל ומבקש מאלוקים שיזכור מה מקורותינו, מאין באנו: 'זכר לאברהם ליצחק ולישׂראל עבדיך אשר נשבעת להם בך... וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם, עם כזה שאבותיו הם אברהם יצחק ויעקב, עם שיש לו הבטחה אלוקית ונחלו לעולם, עם כזה לא מחליפים. עם של נצח עם ייעוד, תפקיד ושליחות בעולם ולעולם. מנהיגים יכולים להתחלף כל קדנציה אך העם לא, כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו לא יעזוב'. אחרי שמבינים זאת ומשה רבנו עומד בנסיון מכריזה התורה: 'וינחם ה' על הרעה אשר דבר לעשות לעמו'.

הרב גבי קדוש

